

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย เรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามหาบทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์

สมมติฐานของการวิจัย

บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่พึงประสงค์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 23 โรงเรียน (ดังรายละเอียด

ในตารางที่ 1) โดยถือเอาเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2528 กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะมีไม่เกิน 5 คน และครู-อาจารย์จำนวน 2,321 คน การหาจำนวน ตัวอย่างประชากรได้จำนวนผู้บริหาร 92 คน ครู-อาจารย์ 344 คน รวมทั้งสิ้น 436 คน (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 2)

2. การสุ่มตัวอย่าง เมื่อได้จำนวนประชากรแล้ว ทำการเทียบสัดส่วนหาตัวอย่าง ประชากรในแต่ละโรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียนแล้วทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งตัวประกอบอื่น ๆ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า เอกสารคำรา และงานวิจัยต่าง ๆ จำนวน 1 ชุด ได้แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถาม เกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมี ลักษณะคำถาม เป็นแบบตรวจสอบ (check-list)

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจทัศนคติ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการซึ่งมีลักษณะคำถาม เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เดินทางไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ณ โรงเรียนที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วไปรับคืนด้วยตนเองบางโรงเรียนในภายหลัง โดยทิ้งระยะห่างประมาณ 10 วัน และบางโรงเรียนให้ส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีทางสถิติดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหา ความถี่ร้อยละ (Percentage)

5.2 การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนและครู-อาจารย์ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและหาค่าเฉลี่ยรวม

5.3 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ โดยใช้ การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง เมื่อจำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กลุ่มครู-อาจารย์เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ข. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 52.82) รองลงไปคือผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 21.02) สำหรับกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี ปรากฏว่าไม่มีกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน มีแต่กลุ่มครู-อาจารย์ (ร้อยละ 16.67) ส่วนกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 9.49)

ค. อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี (ร้อยละ 32.56) กลุ่มที่มีจำนวนมากใกล้เคียงลงมาคือกลุ่มที่มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 32.31) ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีอายุราชการ 6 ปี ซึ่งมีเฉพาะกลุ่มครู-อาจารย์เท่านั้น (ร้อยละ 5.13)

ง. วุฒิต่างการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี (ร้อยละ 88.97) รองลงไปคือกลุ่มมีวุฒิปริญญาโท (ร้อยละ 5.90) ส่วนกลุ่มที่มีน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 5.13)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ ที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรทั้ง 10 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. หลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตรในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้ว พบว่า กลุ่มผู้บริหาร

โรงเรียน เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3. การเรียนการสอนและวิธีสอน ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4. การพัฒนาอาจารย์ทางวิชาการ ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้ว พบว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

5. การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้ว พบว่าความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

6. การจัดอาคารสถานที่และบริเวณ เพื่อ เสริมสร้างงานวิชาการในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

7. การใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

8. การใช้สื่อการเรียนการสอน ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้ว พบว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

9. ท้องสมุท ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

10. การประเมินผลงานวิชาการ ในด้านที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

11. การวางแผนงานวิชาการ ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่าความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือคาดหวังว่าจะมีการปฏิบัติมากที่สุด

12. หลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

13. การจัดการเรียนการสอนและวิธีสอน ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ คาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด

14. การพัฒนาอาจารย์ทางวิชาการ ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

15. การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

16. การจัดอาคารสถานที่และบริเวณเพื่อเสริมสร้างงานวิชาการในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด

17. การใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่น ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรควรที่จะมีการปฏิบัติมาก และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

18. การใช้สื่อการเรียนการสอน ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

19. ห้องสมุด ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ คาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้วพบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

20. การประเมินผลงานวิชาการ ในด้านที่พึงประสงค์ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์คาดหวังว่า ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองแล้ว พบว่าความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ คาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและ กลุ่มครู-อาจารย์ ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ด้านที่ปฏิบัติจริงและ ด้านที่พึงประสงค์ ปรากฏผลดังนี้

1. บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู-อาจารย์ ปรากฏว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 8 ด้านคือ การวางแผนงานวิชาการ หลักสูตรและ เอกสารการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและวิธีสอน การพัฒนา อาจารย์ทางวิชาการ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดอาคารสถานที่และบริเวณ เพื่อเสริมสร้างงานวิชาการ การใช้สื่อการเรียนการสอนและห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนที่กลุ่มประชากรทั้งสองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีอยู่ 2 ด้าน คือ การใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่น และการประเมินผลงาน วิชาการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

2. บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู-อาจารย์ ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 10 ด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังจะได้นำมาอภิปรายต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เมื่อแยกประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่กลุ่มครู-อาจารย์เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แสดงว่าการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนของ กรมสามัญศึกษานั้น ส่วนใหญ่การแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งเป็นเพศชาย และจากข้อเท็จจริง ที่ผู้เข้าศึกษาในศาสตรบริหารการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย จะมีเพศชายเข้าศึกษาต่อในสาขา ศาสตรบริหารการศึกษามากกว่าเพศหญิง สำหรับกลุ่มครู-อาจารย์ กลับปรากฏว่า เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทั่วไป เพราะผู้หญิง เมื่อบรรจุเข้าทำงานระยะหนึ่งมักขอย้ายเข้ามาทำการสอนในโรงเรียนใหญ่ใกล้บ้าน เพื่อความ

สะดวกสบาย สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ ผู้ที่ย้ายคิดตามสามี ซึ่งเป็นข้าราชการมักจะไม่ค่อยอยู่โรงเรียนใหญ่เสมอ โดยเฉพาะโรงเรียนประจำจังหวัดจะพบปัญหาที่เป็นประจำทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยทั่วไปมีครู-อาจารย์หญิงมากกว่าชาย นอกจากนั้นในสภาพความเป็นจริงของการศึกษาคือเพื่อยึดอาชีพครูนั้น จะมีเพศหญิงเข้าศึกษามากกว่าเพศชาย อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารในโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 41 - 50 ปี ทั้งนี้เนื่องมาจากการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มักอาศัยระยะเวลาในการทำงานและประสบการณ์ในการทำงานเป็นหลัก โดยยังคงคำนึงถึงอาวุโส และระดับเงินเดือนในการพิจารณา ส่วนครู-อาจารย์ ที่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี เป็นส่วนใหญ่ นับได้ว่าเป็นวัยที่มีความโล่งครอง และมีประสบการณ์ในการสอนมากพอสมควร อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุราชการ 26 ปีขึ้นไป และถ้าพิจารณาอันดับรองลงมา คือ ช่วง 21 - 25 ปี และ 11 - 15 ปี ตามลำดับนั้น ก็จะได้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีประสบการณ์ในการทำงานมานาน ผ่านการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ อันเป็นการสะสมประสบการณ์ เพื่อที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนที่ดี มีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพ ในการบริหารงาน เป็นที่ชอบพอและยอมรับของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอันส่งผลถึงระยะเวลาของอายุราชการในการปฏิบัติงาน ที่มีระยะยาวนาน ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์จะมีอายุราชการ อยู่ในช่วง 6 - 10 ปี เป็นส่วนใหญ่ และ 11 - 15 ปี เป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ในช่วง 6 - 10 ปี นั้นเป็นวัยที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมในการสอนและเป็นวัยที่มีพลังในการทำงานสูง ส่วนอายุราชการช่วง 11 - 15 ปี น่าจะเป็นระยะเวลาที่ครู - อาจารย์เริ่มตั้งคนเป็นหลักฐาน ไม่ต้องการที่จะโยกย้ายไปที่อื่น ควรจะพอใจในการปฏิบัติงานในฐานะผู้สอนของคนในด้านวุฒิทางการศึกษา ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์มีวุฒิปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ เมื่อแยกประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด ซึ่งเป็นที่น่าพอใจ แม้ว่าจะมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่บ้างเล็กน้อยแต่อบรมครูประจำการ (อ.ค.ป.) ซึ่งวิทยาลัยครูยังมีค่าเงินการอยู่ เรียนมหาวิทยาลัย เปิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งทั้งสองสถาบันมีโครงการที่จะขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีโครงการจะ เปิดสอนถึงระดับปริญญาโทอีกด้วย ซึ่งไม่ต้องลาไปศึกษาต่อ เดิม เวลาที่มี หรือถ้าประสงค์จะไปศึกษาต่อสถานศึกษา ให้เลือกมากมาย ทั้งยังสามารถไปได้สะดวกทั้งประเภทคัดเลือกไปเรียน (ประเภท ก.) และประเภทไปสอบคัดเลือกด้วยตนเอง (ประเภท ข.) ในการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ปัจจุบันก็กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือกว่าต้องมีวุฒิต่ำ

ปริญญาตรีซึ่งถูกต้อง เพราะ "ผู้บริหารการศึกษามีความรู้ความสามารถสูง มีหลักการปฏิบัติงาน จึงจะ เป็นที่น่าเชื่อถือของผู้ได้บังคับบัญชา มิใช่อาศัยประสบการณ์แต่อย่างเดียว" (ประสงค์ มากนวล 2520) สำหรับผู้บริหารโรงเรียนซึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาของครู - อาจารย์ในสถานศึกษา ควรที่จะ พิจารณายกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น จึงน่าที่จะมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาต่อในระดับ ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้าน บริหารการศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม และสำหรับการมีวุฒิปริญญาตรี นับว่าค่อนข้างจะเหมาะสม แต่ก็ ยังมีครู - อาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่บ้าง ถึงแม้จะไม่มากนักก็ตาม ก็สมควรที่จะต้องเพิ่ม คุณภาพสูงขึ้น ดังได้กล่าวมาแล้วว่าในปัจจุบันสามารถกระทำได้หลายทาง ถ้าไม่ชวนชวาก็เท่ากับ หยุดอยู่กับที่และในที่สุดก็จะเป็นคนล้าหลัง ขณะเดียวกันวุฒิปริญญาโทในกลุ่มครู - อาจารย์ ก็มีไม่มาก นึก สมควรส่งเสริมให้ศึกษาต่อในสาขาที่โรงเรียนต้องการและนำไปใช้ประโยชน์ในการ เรียนการ สอนได้อย่างดี สาขาวิธีสอนวิชาต่าง ๆ สาขาวิชาแนะแนว สาขาโสตทัศนศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู - อาจารย์ที่มีต่อบทบาทการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร

1. จากผลการวิจัยด้านการวางแผนงานวิชาการ พบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงโดยส่วนรวม แล้วเห็นว่าอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติมาก โดยจะ เห็นได้จากที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่า ผู้บริหารมอบอำนาจ หน้าที่ให้อาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการ เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนมาก ขึ้น ซึ่งแสดงถึงการบริหารงานที่ดี เป็นการกระจายอำนาจหน้าที่ไม่ยึดติดอยู่กับอำนาจในทุก เรื่อง ทุกอย่าง ทั้งยัง เป็นการแบ่ง เบาทะระของผู้บริหารโรงเรียนเองอีกด้วย กับยังทำให้ครู - อาจารย์ ที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่ในการวางแผนและโครงการ เกี่ยวกับงานวิชาการมีความรู้ลึกภาคภูมิใจ ที่ผู้บริหารให้ความไว้วางใจมอบหมายให้คนทำงานในหน้าที่นั้น ๆ พร้อมทั้งจะทำงานอย่างสุดความสามารถ เพื่อให้สมกับที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความไว้วางใจ สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ ทั้งกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนและ กลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด และ เช่นเดียวกับ ทั้งสองกลุ่มมีความ เห็นโดยการคาดหวังว่า ผู้บริหารควรที่จะมอบอำนาจหน้าที่ให้ครู - อาจารย์ ได้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการ เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนมากที่สุด เท่าที่จะทำได้

มีข้อที่น่าสังเกตในด้านที่ปฏิบัติจริง คือข้อ 7 ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการ ของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย

ซึ่งต่างไปจากข้ออื่น ๆ แต่เมื่อแยกพิจารณาแล้วพบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า มีการปฏิบัติมากที่เป็น เช่นนี้เพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบงานทุก ๆ ด้าน รวมทั้งงานวิชาการด้วย ย่อมรู้ดีว่าเมื่อมีการปฏิบัติงานใด ๆ ลงไป ต้องมีการติดตามประเมินผลงาน เพื่อให้ทราบว่าประสบความสำเร็จในระดับใด ถ้างานใดยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้ง เป้าหมายไว้ ก็จะได้มีปรับปรุงแก้ไขให้ดีและถูกต้อง เรียบร้อย แต่ครู - อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับงานแต่ละด้านที่ตนรับผิดชอบ กลับ เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยในเรื่องนี้ผู้บริหารโรงเรียนน่าจะได้นำไปพิจารณา ต้องรับฟังจากผู้ปฏิบัติ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เมื่อยังบกพร่องไม่สมบูรณ์ในส่วนใดก็ควรยอมรับความจริงแล้วหาทางปรับปรุงแก้ไข เพราะผู้บริหารโรงเรียนนั้นต้องรับผิดชอบงานมากทั้งโรงเรียนอีกทั้งงานราชการอื่น ๆ อีก จึงเป็นธรรมดาที่อาจจะให้การดูแลไม่ทั่วถึงทุกงาน

2. จากผลการวิจัย ด้านหลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร พบว่าในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่าอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติน้อย เมื่อแยกพิจารณาแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรในระดับมากแต่ครู - อาจารย์ เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับน้อย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อ 12 ที่ว่าทางโรงเรียนได้มีการผลิต เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน ที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกัน ดังนั้นจึง เป็นเรื่องที่ทางโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์ ทุกฝ่ายทุกคนควรจะต้องให้ความเอาใจใส่ สนใจในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น ประชุมปรึกษาหารือกัน ระดมความคิดจากผู้รู้ในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น จนถึงระดับนักวิชาการ ในการที่จะช่วยกัน คิดหาวิธีการผลิต เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียนแต่ใน เรื่องของ เอกสาร เกี่ยวกับหลักสูตรหรือ เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรได้มีการเผยแพร่ให้กับอาจารย์ได้มีไว้ศึกษานั้น ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์มีความคิดเห็นที่เหมือนกัน คือ เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก แสดงว่าทั้งสองกลุ่มได้เห็นถึงบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรนั้นว่าให้การสนับสนุน และ เปิดหูเปิดตาให้กับครู - อาจารย์ ในโรงเรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ จากเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรหรือ เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรได้มีการพิมพ์ เผยแพร่ให้ครู - อาจารย์ ได้ไว้ศึกษาหาความรู้ให้ทันยุคทัน เหตุการณ์เสมอ

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์นี้ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก แต่เมื่อแยกพิจารณาแล้ว พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด แต่กลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากเท่านั้น และ เช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่มมีความ เห็นโดยการคาดหวังว่า เอกสารเกี่ยวกับ หลักสูตรหรือ เอกสารประกอบการใช้หลักสูตรนั้นผู้บริหารโรงเรียนได้มีการเผยแพร่ให้ครู - อาจารย์ ศึกษาหาความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งถือได้ว่า เป็นสิ่งที่ผู้บริหารและครู - อาจารย์คาดหวังไว้สูงอันจะ เป็นผลดีต่อทุกฝ่าย รวมไปถึงการศึกษาของนักเรียนด้วย

3. จากผลการวิจัย ด้านการจัดการเรียนการสอนและวิธีสอนพบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่า มีการปฏิบัติมากโดยจะ เห็นได้จากที่ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า การจัด ตารางสอน ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งเป็นตัวแทนของอาจารย์มามีส่วนในการจัด เป็นอย่างมาก เมื่อแยกพิจารณาแล้วกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า มีการปฏิบัติมากที่สุดแต่กลุ่มครู - อาจารย์ เห็นว่า มีการปฏิบัติมากในการจัดตารางสอนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมักจะ มอบให้ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนไปดำเนินการ ซึ่งผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ ก็ได้แก่หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ นั้นเอง ดังนั้นจึง เป็นสิ่งที่แต่ละหมวดวิชาจะตกลงกันเองว่าจะให้ใครเป็นตัวแทนในการ เข้าร่วมจัดตารางสอน เพราะตัวแทนของหมวดวิชาจะรู้ข้อมูล เกี่ยวกับครู - อาจารย์ในหมวดวิชาเดียวกัน เป็นอย่างดี จะทำให้การจัดตารางสอน เป็นไปด้วยความถูกต้องครบถ้วน และเรียบร้อย เป็นที่พอใจของทุกฝ่ายโดยส่วนรวม

มีข้อที่น่าสังเกตในด้านที่ปฏิบัติจริง ข้อ 7 ผู้บริหารเคยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและประชาชนโดยทั่วไป มาแจ้งให้อาจารย์ได้ทราบ เพื่อ เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอน ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะกลุ่มครู - อาจารย์แต่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนยัง เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก ในกรณีนี้ทางโรงเรียนโดยผู้บริหารและครู - อาจารย์น่าจะ ต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคคลภายนอกไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนทั่วไปก็ตาม แม้การศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่จะมีการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่สูงนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นชนบท แต่การ เปิดใจยอมรับฟังสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะโดย เข้าใจผิดไม่ตรงกันหรืออื่นใดก็ตาม ควรต้องมีการรับฟังแล้วนำมาพิจารณาถ้าเป็นความผิดพลาดบกพร่องจริง ๆ ก็เร่งคิดหาวิธีปรับปรุงแก้ไข สิ่งใดคืออยู่แล้วก็เสริมให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น แต่ถ้าเป็นที่เข้าใจทางโรงเรียนผิด ก็ควรหาทางชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้องและตรงกัน

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์นั้น ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดตารางสอน ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งเป็นตัวแทนของอาจารย์มีส่วนร่วมในการจัด ทั้งนี้แสดงถึงว่าทั้งสองกลุ่มคาดหวังไว้สูงมากกว่าในการจัดตารางสอนรวมของโรงเรียนนั้น ควรที่ผู้เกี่ยวข้องอันได้แก่หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด น่าจะได้มารับรู้ถึงสิ่งที่ได้ทำร่วมกัน ซึ่งการจัดตารางสอนนั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและผลกระทบต่อนักเรียนและครู - อาจารย์

4. จากผลการวิจัย ด้านการพัฒนาอาจารย์ทางวิชาการ พบว่าในด้านการปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่า มีการปฏิบัติน้อยเมื่อแยกพิจารณาแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ทางวิชาการในระดับมาก แต่ครู - อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับน้อย ถ้ามองให้ลึกซึ้งลงไปจะเห็นว่า ครู - อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาทางวิชาการนั้นมีความ เห็นว่า จะได้รับการพัฒนาน้อย นั้นหมายถึงผู้บริหารโรงเรียนจะละ เลຍเพิกเฉยอีกต่อไปไม่ได้แล้ว โดยเฉพาะการที่ผู้บริหารสนับสนุนให้อาจารย์ เขียนบทความทางวิชาการ เพื่อ เผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีค่อนข้างน้อยมาก และการที่ผู้บริหาร เคยจัดให้มีการออกไปศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อ เป็นการกระตุ้นและพัฒนาอาจารย์นั้น ๆ ก็ค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกัน จึง เป็นการยับยั้งททาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนว่าจะต้องมุ่งพัฒนาอย่างจริงจังให้บัง เกิดผลจน เป็นที่ยอมรับของครู - อาจารย์ ไม่ว่าจะ เป็นการให้การสนับสนุนให้อาจารย์ เขียนบทความทางวิชาการ หรือการออกไปศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่น ๆ รวมทั้งแนวทางที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้ครู - อาจารย์ ปฏิบัติงานและทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงและปฏิบัติอยู่เสมอส่วนข้อที่ว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้อาจารย์ในโรงเรียนได้ศึกษาคอความสายงานที่สอนหรือรับผิดชอบ และผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์ในโรงเรียนได้ เข้ารับการประชุม อบรม และสัมมนาทางด้านวิชาการกับหน่วยงานภายนอก นั้น ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกันคือ เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนบางท่านก็อาจจะคิดว่ามากเพียงพอสมควรกับงานพัฒนาครู - อาจารย์ แต่ถ้าพิจารณาให้ดี ๆ แล้ว การศึกษาไม่หยุดอยู่กับที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยและตามสถานการณ์ ดังนั้น ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครู - อาจารย์คง อยู่เนื่งกับที่โดยไม่ปรับปรุงหรือพัฒนา เลยนั่นคงไม่ได้

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์นั้น ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากแต่เมื่อแยกพิจารณาแล้ว พบว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุด แต่กลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติมาก และเช่นเดียวกันทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่า ผู้บริหารควรที่จะสนับสนุนให้อาจารย์ในโรงเรียนได้ศึกษาต่อ ตามสายงานที่สอนและรับผิดชอบ และผู้บริหารควรที่จะให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์ในโรงเรียนได้เข้ารับการประชุม อบรม และสัมมนา ทางด้านวิชาการกับหน่วยงานภายนอกนั้นควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุดนั้นแสดงว่าความคิดคาดหวังของทั้งสองกลุ่มเหมือนกัน มีแนวทางร่วมกัน การที่จะสร้างเสริมความก้าวหน้าในอันที่จะพัฒนาคุณภาพของครู - อาจารย์ทางด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

5. จากผลการวิจัย ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร พบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่า มีการปฏิบัติมาก โดยจะเห็นได้จากที่ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้นักเรียนได้ไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการที่หน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้นและผู้บริหารสนับสนุนให้มีการชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรต้องให้การส่งเสริมสนับสนุน เพราะเท่ากับเป็นการกระตุ้นทั้งครู - อาจารย์ให้ทุ่มเทความรู้ความสามารถเพื่อการศึกษาของนักเรียนอีกทั้งทำให้ครู - อาจารย์ตื่นตัวศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นำมาถ่ายทอดให้นักเรียนของตนให้ทัดเทียมหรือดีกว่ามากกว่านักเรียนที่อื่น ๆ ขณะเดียวกันนักเรียนก็จะได้อื่นตัวกระตือรือร้นที่จะขวนขวายศึกษาความรู้จากครู - อาจารย์ แหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งนี้ ก็เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาและอนาคตของตนเอง

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ก็เช่นเดียวกัน ทั้งสองกลุ่มได้ตั้งความหวังว่าผู้บริหารน่าจะต้องการให้การสนับสนุนให้นักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการที่หน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น และขณะเดียวกันผู้บริหารก็ควรที่จะสนับสนุนให้มีการจัดชุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียนเป็นอย่างมากที่สุด เพราะเป็นความหวังอย่างสูงที่ทั้งสองกลุ่มตั้งความหวังไว้กับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในการที่จะนำความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษามาให้กับนักเรียนในโรงเรียนของตน และถ้าพิจารณากันแล้ว การส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการหรือการสนับสนุนให้มีการจัดชุมนุมทางวิชาการ ล้วน เป็นสิ่งที่ดีจะสามารถสร้างชื่อเสียง

ให้แก่โรงเรียนได้ทั้งสิ้น เพราะเมื่อแข่งขันตอบปัญหาได้รับรางวัลชนะเลิศมาหรือจัดกิจกรรมชุมนุมที่สามารถปฏิบัติจนปรากฏผลเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

6. จากผลการวิจัย ด้านการจัดอาคารสถานที่และบริเวณเพื่อ เสริมสร้างงานวิชาการ พบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้ว เห็นว่า มีการปฏิบัติมากโดยจะเห็นได้จากที่ทั้งสองกลุ่ม เห็นว่าอาคารสถานที่และบริเวณได้รับการดูแล และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา แสดงว่าทั้งผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรให้ความสำคัญและเห็นความสำคัญในการที่จะดูแลบำรุงรักษา อาคารสถานที่ และบริเวณต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ดีและสวยงามอยู่เสมอ เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ดูสวยงามและสดชื่นรื่นรมย์ เช่นอาจมีการจัดสวนหย่อม ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สนามหญ้า จัดที่นั่งไต้ต้นไม้ ในด้านอาคารสถานที่ก็ดูแลรักษาความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยเนื่องจากไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้มาเยี่ยมเยียนโรงเรียน ตลอดจนประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป เมื่อเข้ามาพบเห็นสภาพบริเวณอาคารสถานที่เป็นที่สวยงามสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย แม้ว่าจะยังไม่รู้ถึงการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน การจัดการเรียน การสอนก็ตาม ต่างก็ต้องชื่นชมพึงพอใจกับบรรยากาศที่ได้พบ เห็นภายในโรงเรียน ยิ่งถ้าการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานของครู - อาจารย์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็เชื่อได้ว่าชื่อเสียง ความดีงามต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นการประกันคุณภาพให้ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปส่งบุตรหลาน เข้าเรียนในโรงเรียนนี้อย่างมากมาย

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ทั้งสองกลุ่มตั้งความหวังไว้สูงมาก คือคาดหวังว่าควรจะต้องมีการปฏิบัติมากที่สุด เพราะการจัดอาคารสถานที่ และบริเวณให้สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยนอกจากจะช่วยเสริมสร้างงานวิชาการ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้แล้ว ยังเป็นศักดิ์ศรีความมีชื่อเสียงของทางโรงเรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่ผู้บริหารจัดให้มีบริเวณโรงเรียนและสภาพแวดล้อมได้เพียงพอกับนักเรียนในการพักผ่อนหรือทำงานร่วมกัน เพื่อสนองการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านอาคารสถานที่และบริเวณที่ใช้ในการทดลองและการปฏิบัติการของหมวดวิชาต่าง ๆ มีเพียงพอหรือไม่ทั้งสองประการนี้ทั้งสองมีความ เห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด มากกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งข้ออื่น ๆ ก็เห็นว่าควรปฏิบัติมากที่สุด เช่นกัน แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรนั้น ก็ควรจะต้องคำนึงถึงด้านอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน เป็นอย่างมาก เพราะไม่ใช่เพียงจะช่วยสร้างบรรยากาศในบริเวณโรงเรียนให้ดีขึ้นแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าอยู่เสมอด้วย

7. จากผลการวิจัย ด้านการใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นพบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้นโดยรวมแล้วเห็นว่า มีการปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ว่า ผู้บริหารได้จัดให้มีการประสานงาน การใช้สถานประกอบการในท้องถิ่นเพื่อการ เรียนและฝึกงาน ของนักเรียน และผู้บริหารได้ให้มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น เพื่อพิจารณานำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการ เรียนการสอน ซึ่งทั้งสองข้อนี้ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์ เห็นว่ามีการปฏิบัติมีน้อยกว่าข้ออื่น ๆ จากความเห็นโดยรวมแล้ว และทุกข้อที่ปรากฏแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรจะต้อง เน้นบทบาทของตนเองใน ส่วนที่จะให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพราะ ทรัพยากรในท้องถิ่นซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองมีอยู่แล้วหรือผลิตขึ้นมานั้น เป็นสิ่งที่ไม่ต้องลงทุนอะไร มากและหาได้ไม่ยากในท้องถิ่น ส่วนสถานประกอบการในท้องถิ่นนั้น หลายโรงเรียนที่ประสบปัญหา เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานประกอบการ ของเอกชน ทั้งนี้ เพราะผู้เป็นเจ้าของสถานประกอบการนั้น ๆ ต่างก็มีความเห็นในลักษณะที่ คล้าย ๆ กัน คือ ไม่อยากที่จะต้องมีภาระเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้เป็นเจ้าของสถานประกอบการก็ต้องการ ที่จะประกอบอาชีพของตน โดยไม่อยากจะเสียเวลาไปกับเรื่องอื่น ๆ เพราะเวลาและโอกาส ที่ผ่านไปมีผลต่อรายได้ในธุรกิจของตน และอีกประการหนึ่ง สถานประกอบการบางแห่งก็หวงวิชา ความรู้ เกรงจะมีคนมาแย่งอาชีพเพิ่มขึ้น จึงไม่ยอมให้ความร่วมมือที่จะรับนักเรียน เข้ามาฝึกงาน อาชีพในสถานประกอบการของตน

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ ทั้งสองกลุ่มความหวังว่าควรจะมีการปฏิบัติมากมีความคิด เห็น ตรงกัน แค้นที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้อาจารย์และนักเรียนใช้ทรัพยากรและวัสดุในท้องถิ่นมาผลิต อุปกรณ์หรือผลงานในการ เรียนการสอน ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ มีความ เห็นว่าควรมีการปฏิบัติมากใกล้เคียงกัน ความ เห็นของทั้งสองกลุ่มในด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุ ในท้องถิ่นมาผลิตอุปกรณ์หรือผลงานในการ เรียนการสอนนั้น แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมุ่งเน้นที่จะได้ ประโยชน์จากทรัพยากรและวัสดุในท้องถิ่น เพราะนอกจากจะหาได้ง่ายมีจำนวน เพียงพอที่จะมาใช้แล้ว ยังประหยัดได้อย่างมากอีกด้วย เพราะวัสดุบางอย่างมีเองโดยไม่ต้องซื้อ และอาจได้รับบริจาคจาก ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป แสดงว่าเขาเหล่านั้นมีความศรัทธาคือสิ่งที่โรงเรียนจะผลิตขึ้น เพื่อ เป็นอุปกรณ์การสอนให้แก่เด็ก เรียนซึ่งเป็นลูกหลานของคนนั้นเอง

8. จากผลการวิจัย ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่าในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยรวมแล้วเห็นว่าการปฏิบัติมีน้อย เมื่อแยกพิจารณาแล้ว แม้ว่าการบริหารโรงเรียนจะเห็นว่า

การปฏิบัติมากและกลุ่มครู - อาจารย์เห็นว่า มีการปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ว่าผู้บริหาร แสวงหาความช่วยเหลือหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารของนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นในด้านการบริจาค เพื่อจัดหาสื่อการสอนให้ทัน แม้ว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจะเห็นว่ามีการปฏิบัติมากแต่กลุ่มครู - อาจารย์ กลับ เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยและน้อยกว่าทุก ๆ ข้อ อย่างชนิดเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน แสดงว่าแม้กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจะเห็นว่ามีการปฏิบัติมากก็ตาม ก็คงต้องพิสูจน์ให้เห็นกัน อย่างชัดเจนว่าผู้บริหารได้แสวงหาความช่วยเหลือหรือขอรับการสนับสนุนจากผู้บริหารของนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นในด้านการบริจาคเพื่อจัดหาสื่อการสอนให้จริงหรือไม่และมากน้อยเพียงใด เพราะ ผู้ปฏิบัติคือ ครู - อาจารย์มีความเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในข้อนี้ อยู่ในระดับน้อยกว่าทุกข้อ และน้อยกว่ามากจนผิดปกติ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตร จะต้องเน้นบทบาทของตนในข้อนี้ให้มากขึ้น และสัมฤทธิ์ผลเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของครู - อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอนและ เขา เหล่านั้นจะต้อง เป็นผู้ใช้สื่อการสอนที่ได้รับการบริจาคหรือให้การสนับสนุนมานั้น

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ ทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก เมื่อแยกพิจารณา แล้ว กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่า ควรมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่า ควรจะมีการปฏิบัติมากที่สุดกว่าข้ออื่น ๆ ได้แก่ด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหารได้จัดให้มีเพียงพอที่จะสนองต่อการ เรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ นั้นแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตร จะต้องให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในเรื่องการเรียนการสอน และเป็นขวัญ กำลังใจให้กับครู - อาจารย์ ซึ่งเป็น ผู้ปฏิบัติต้องสัมผัสกับการใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยตรงตลอดมา นั้นหมายถึงว่า ถ้ามีวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วน และมากพอแล้วก็จะช่วยให้ครู - อาจารย์มีแนวทางที่จะให้ ความรู้แก่นักเรียนได้ เรียนรู้และ เข้าใจ เป็นอย่างดี

๑. จากผลการวิจัย ด้านห้องสมุด พบว่าในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้นโดยส่วนรวมแล้ว เห็นว่า มีการปฏิบัติมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อที่ว่าผู้บริหารจัดให้มีห้องสมุดของโรงเรียนที่มีสภาพเหมาะสม และเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและอาจารย์นั้น ทั้งสองกลุ่มเห็นว่า มีการปฏิบัติ มาก มากกว่าข้ออื่น ๆ แสดงว่า ห้องสมุด เป็นสิ่งสำคัญมากในโรงเรียน เป็นประโยชน์ต่อครู - อาจารย์ และนักเรียนที่จะ เข้าไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ดังนั้นห้องสมุดที่ดีจะต้องพร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น จำนวนหนังสือ ต้องมีเพียงพอที่จะให้ค้นคว้าและหนังสือที่มีก็ต้องมีคุณภาพมีประโยชน์ต่อ ผู้เข้าใช้บริการ นอกจากนั้น ยังต้องมีสิ่งให้อำนวยความสะดวกต่อผู้เข้าใช้บริการ เช่น โต๊ะ - เก้าอี้

และอื่น ๆ รวมทั้งความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย บรรยากาศก็ต้องเหมาะสมกับที่ จะเข้าไปค้นคว้าหาความรู้ แต่ในส่วนที่ผู้บริหารแสวงหาความร่วมมือจากผู้ปกครอง หรือหน่วยงาน อื่น ๆ ในการจัดหาหนังสือแบบเรียน ตำรา เข้าไว้ในห้องสมุดนั้น ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นเหมือนกัน คือ เห็นว่า มีการปฏิบัติที่น้อยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ มาก ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเอา ใจใส่ต่อการที่จะหาหนังสือที่ดีมีประโยชน์ เข้าไว้ในห้องสมุด โดยจากทั้งประชาสัมพันธ์ขอรับบริจาค ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองประชาชนทั่ว ๆ ไป หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน จะเป็นผลทำให้หนังสือ ตำราดี ๆ เข้าไว้ในห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น

สำหรับในด้านที่หึงประสงค์ ทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก เมื่อแยก พิจารณาแล้ว กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังว่าควรมีการปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังว่าควรมีการปฏิบัติมาก มีข้อที่ทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่า ควรมีการปฏิบัติมากที่สุดกว่าข้ออื่น ๆ ได้แก่ การที่ผู้บริหารจัดให้มีห้องสมุดของโรงเรียนที่มีสภาพที่เหมาะสมและ เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนและอาจารย์ ซึ่งตรงกันกับด้านที่ปฏิบัติจริง ที่เห็นว่ามี การปฏิบัติมาก และมากกว่าข้ออื่น ๆ เช่นเดียวกัน แสดงว่าห้องสมุดเป็นสิ่งสำคัญมากเป็นที่ยอมรับในความมีประโยชน์และ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ

10. จากผลการวิจัย ด้านการประเมินผลงานวิชาการ พบว่า ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น โดยส่วนรวมแล้ว เห็นว่า มีการปฏิบัติที่น้อยเมื่อแยกพิจารณาแล้ว กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า มีการปฏิบัติมากแต่กลุ่มครู - อาจารย์ เห็นว่ามีการปฏิบัติที่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติที่น้อย คือผู้บริหารได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อทดสอบมากระตุ้นให้อาจารย์ ปรับปรุงการสอนของตนเองนั้น แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ในเรื่อง นี้น้อยไป จริงอยู่ภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีมากจริง แต่ถ้ามองหน้าที่ มอบหมาย อำนางหน้าที่อย่างดีแล้ว ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่แทนรอง ๆ ลงมา ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้า หมวดวิชาการต่าง ๆ จะช่วยปฏิบัติหน้าที่แทน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ใกล้ชิดกับครู - อาจารย์ผู้สอนมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้นการนำผลการวิเคราะห์ข้อทดสอบมากระตุ้นให้อาจารย์แต่ละคนได้นำไป ปรับปรุงการสอนของตนเอง จึงสามารถกระทำได้ดีผลมาก กระทำได้ผลมากกว่า เพียงแต่ผู้บริหาร โรงเรียนคอยดูแลให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอยู่เสมอ ก็จะเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติให้เกิด ประสิทธิภาพสมกับที่ดั่ง เป้าหมายไว้ ส่วนข้อที่ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติมากและมากที่สุดกว่า ทุกข้อ คือ การที่ผู้บริหารได้จัดให้มีการประชุม อบรม เกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลให้ อาจารย์ได้เข้าใจ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดี ควรปฏิบัติอย่างยิ่งและควรปฏิบัติเป็นระยะ ๆ เพื่อความเข้าใจ

ที่ถูกต้องตรงกันในการปฏิบัติ โดยอาจจัดปีละ 1 ครั้ง หรือ 2 ปี 1 ครั้ง หรือเท่าที่พิจารณาเห็นสมควร เพราะมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านการวัดผล ประเมินผลของครู - อาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ ทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมาก มีข้อที่ทั้งสองกลุ่มคาดหวังว่าควรที่จะมีการปฏิบัติมากที่สุดและมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ว่า ผู้บริหารได้จัดให้มีการประชุม อบรม เกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผลให้อาจารย์ได้เข้าใจ ซึ่งตรงกับความคิดของทั้งสองกลุ่มในด้านการปฏิบัติจริง ที่เห็นว่ามี การปฏิบัติมากและมากกว่าข้ออื่น ๆ เช่นเดียวกัน แสดงว่า การจัดให้มีการประชุม อบรม เกี่ยวกับระเบียบการวัดผล ประเมินผล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ เสมอ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการประชุม อบรม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันของครู - อาจารย์ ผู้สอนอันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการวัดผล ประเมินผลมากยิ่งขึ้น

จากผลงานวิจัยที่ค้นพบ จะเห็นว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตร ในด้านที่ปฏิบัติจริงนั้น ปรากฏว่าความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกันของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ เห็นว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรนั้นที่มีการปฏิบัติในระดับมากมีถึง 6 ข้อ ซึ่งทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ $X_T = 2.67$ ($X_1 = 2.99$, $X_2 = 2.59$) การจัดการเรียนการสอนและวิธีสอน $X_T = 2.74$ ($X_1 = 3.07$, $X_2 = 2.65$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร $X_T = 2.78$ ($X_1 = 3.04$, $X_2 = 2.71$) การจัดอาคารสถานที่และบริเวณเพื่อเสริมสร้างงานวิชาการ $X_T = 2.72$ ($X_1 = 3.08$, $X_2 = 2.62$) และห้องสมุด $X_T = 2.60$ ($X_1 = 2.91$, $X_2 = 2.51$) ส่วนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นถ้าความคิดเห็นรวมของทั้งสองกลุ่มเห็นว่า มีการปฏิบัติมาก ($X_T = 2.55$) แต่ ถ้าแยกพิจารณาแล้วจะต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าถ้ามีการปฏิบัติมาก ($X_1 = 2.84$) แต่กลุ่มครู - อาจารย์ เห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ($X_2 = 2.47$) นับได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตร สังเกตกรรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีแนวความคิดในการพัฒนางานวิชาการ ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรที่เป็นความคิดเห็นจากผลที่มีการปฏิบัติจริงเป็นอย่างมากนั้น เป็น การดีแล้ว ซึ่งถ้าให้ดียิ่งขึ้น อีก 5 ข้อ ซึ่งได้แก่ หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตรการพัฒนา อาจารย์ทางวิชาการ การใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่น การใช้สื่อการเรียนการสอน

และการประเมินผลงานวิชาการ การปฏิบัติตนของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรต้องยอมรับความจริง และควรต้องปรับปรุงแก้ไข บทบาทการบริหารงานวิชาการของคนให้มีประสิทธิภาพ ดียิ่ง ๆ ขึ้น

สำหรับในด้านที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นความคาดหวังในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทการบริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรโดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์ คาดหวังกันไว้สูง ๆ ด้วยกันทั้งนั้น มีทั้งคาดหวังว่าควรจะมีการปฏิบัติให้มากและมากที่สุด ซึ่งจะเป็นธรรมชาติของการคาดหวังจะต้องสูงและมากกว่าการปฏิบัติจริง ดังนั้น เมื่อ เปรียบ เทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มด้วยคะแนน ที (t - Test) จึงดูเหมือนว่าจะไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลทำให้จะไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย จึงไม่แตกต่างกัน ในการคาดหวังว่า ควรที่จะมีการปฏิบัติให้มากที่สุด จากความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของทั้งสองกลุ่มนั้นมี 3 ข้อ ได้แก่ การวางแผนงานทางวิชาการ $X_T = 3.54$ ($X_1 = 3.64$, $X_2 = 3.51$) การจัดการเรียนการสอนและวิธีสอน $X_T = 3.55$ ($X_1 = 3.66$, $X_2 = 3.52$) และการจัดอาคารสถานที่และบริเวณเพื่อเสริมสร้างงานวิชาการ $X_T = 3.58$ ($X_1 = 3.71$, $X_2 = 3.54$) นอกนั้นอีก 7 ข้อ มีความคาดหวังในระดับมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ปรับปรุงการบริหารงาน

1. จากผลการวิจัย ถึงแม้จะพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าเป็นบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ในส่วนของบทบาทที่ปฏิบัติจริงนั้น ส่วนใหญ่แล้วทั้ง 10 ด้าน จะมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับมากแต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในด้านการใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นนั้น ทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครู - อาจารย์ ต่างยอมรับกันว่ามี การปฏิบัติน้อย $X_1 = 2.23$, $X_2 = 2.06$ ในขณะที่ด้านอื่น ๆ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก หรือค่อนข้างมาก ซึ่งอย่างน้อยก็มีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกับระดับมาก เมื่อ เป็นเช่นนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญในบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น ยิ่งถ้ามองให้ลึกซึ้งถึงข้อคำถามในด้านนี้ด้วยแล้ว ทั้ง 5 ข้อ มีแต่ความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น การที่ผู้บริหารได้ให้มีการสำรวจถึงแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น เพื่อพิจารณานำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน หรือการที่ผู้บริหารได้จัดให้มีการประสานงาน การใช้สถานประกอบการในท้องถิ่นเพื่อการเรียนและฝึกงานของนักเรียน หรือการที่ผู้บริหารจัดให้มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนในโรงเรียน หรือการที่ผู้บริหารได้จัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาการเรียน

การสอน หรือ การที่ผู้บริหารส่งเสริมให้อาจารย์และนักเรียน ใช้ทรัพยากรและวัสดุในท้องถิ่น มาผลิตอุปกรณ์หรือผลงานในการเรียนการสอน เหล่านี้ล้วน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเพิ่มบทบาทและทุ่มเทความสามารถของคนที่จะทำให้ท้องถิ่นหรือชุมชน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เพราะโรงเรียนจะอยู่แยกห่างจากชุมชนไม่ได้ เนื่องจากบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น นอกจากจะมีหน้าที่สั่งสอนให้ความรู้การศึกษาแก่นักเรียนแล้วยังต้องสอนให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน รวมทั้งให้บริการแก่ชุมชนอีกด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็จะต้องพยายามดึงสิ่งที่ท้องถิ่นหรือชุมชนมีอยู่ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ ผลิตผลต่างสถานที่ สถานประกอบการ ตลอดจนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาทำให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาแก่นักเรียนซึ่งก็คือลูกหลานของเขาเหล่านั้น นั่นเอง ปัญหาอยู่ตรงที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเอาจริงกับสิ่งเหล่านี้แค่ไหน ผู้บริหารต้องให้มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรและแหล่งวิชาการ สถานประกอบการภายในท้องถิ่นว่ามีที่ไหน อย่างไรบ้างติดต่อประสานงาน ทำความเข้าใจกับเจ้าของสถานประกอบการถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนการสอนตามหลักสูตรในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงเรียนรู้จากการที่ได้ลงมือกระทำในสถานประกอบการจริง ๆ ผู้บริหารใช้สถานประกอบการนั้นมีปัญหาอุปสรรคมาก ยิ่งปัจจุบันการเปิดเรียนแผนการเรียนวิชาอาชีพ (วช.1 วช.2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยแล้ว สถานประกอบการถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การเรียน การสอนในแผนการเรียนวิชาอาชีพประสบความสำเร็จมากขึ้น ดังนั้นถ้าผู้บริหารโรงเรียนสามารถประสานความคิดให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ร่วมประสานประโยชน์ด้วยกัน ทั้งฝ่ายเจ้าของสถานประกอบการ และทางโรงเรียนแล้ว ปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ก็หมดไป นอกจากนั้นการที่ท้องถิ่นมีวัสดุหรือวัสดุในท้องถิ่นมากเพียงพออยู่แล้วก็จะเป็นการช่วยประหยัดได้อีกมาก การนำเอาวัสดุหรือวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะละเลยหรือมองข้ามความสำคัญไปไม่ได้ สำหรับในด้านการใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นก็เช่นกัน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นทั้งกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครู - อาจารย์นั้น น้อยกว่าทุก ๆ ด้าน ถึงแม้ค่าเฉลี่ยจะอยู่ในระดับที่คาดหวังว่าควรมีการปฏิบัติมากก็ตาม ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ในด้านการใช้ทรัพยากรและสถานประกอบการในท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเอาใจใส่อย่างจริงจังจึงจะบังเกิดผลดีได้

2. จากผลการวิจัย ทั้ง 10 ด้าน สิ่งที่ค้นพบ ทั้งในด้านที่ปฏิบัติจริงและที่พึงประสงค์ นั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยในความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มในระดับมากหรือน้อยก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรนำที่จะนำมาศึกษารายละเอียดในข้อที่ค้นพบเป็นรายการแต่ละข้อของแบบสอบถาม แล้วนำมาพิจารณาว่ามีจุดอ่อนทางด้านใด แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง เช่นในข้อค้นพบ ด้านการวางแผนงานวิชาการในส่วนที่ปฏิบัติจริง ที่ว่าผู้บริหารได้มีส่วนในการแก้ปัญหาและให้คำตอบและปรึกษางานวิชาการที่เกิดขึ้น ความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มมองแตกต่างกันมาก คือกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการปฏิบัติมาก ($X_1 = 3.04$) แต่กลุ่มครู - อาจารย์กลับมองเห็นว่าการปฏิบัติน้อย ($X_2 = 2.47$) แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคลุกคลีใกล้ชิดกับครู - อาจารย์มากยิ่งขึ้น เพราะผู้ปฏิบัติงานคือ ครู - อาจารย์นั้นย่อมต้องพบกับปัญหาในการปฏิบัติงานทางวิชาการไม่มากนักหรือไม่ช้าก็เร็ว การหาแนวทางคิดแก้ไขมีเหตุตลอดจนข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญ ต้องลงมาสัมผัสและใกล้ชิดกับครู - อาจารย์ เป็นการให้ขวัญและกำลังใจ แสดงถึงว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่ทอดทิ้งให้ทุกคนเผชิญปัญหาตามลำพัง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากการวิจัยในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 5 นั้น ทำให้ผู้วิจัย เห็นว่า น่าที่จะมีการวิจัยในเรื่องทำนองนี้ต่อไปในอนาคตคือ

1. ควรจะมีการวิจัยเรื่องเดียวกันในเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกันผลการวิจัยครั้งนี้
2. ควรจะมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยใช้เครื่องมือเช่นเดียวกัน
3. ควรจะมีการวิจัยเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรของรัฐบาลกับ เอกชน